

LÄHTEÜLESANNE

Kavandatud tööde eesmärk on taastada vabaveeline Tohlu voolusäng ja seeläbi parandada Väikese Väina kalastiku seisundit ja Väikese väina rannikuelupaikade kompleksi seisundit. Selleks tuleb ellu viia järgmised tegevused:

1. KOOSTADA

Koostada Tohlu voolusängi taastamise projekt ja tööde keskkonnamõju eelhindang, sh NATURA eelhindang. Tohlu voolusängi taastamise tööd peavad olema projekteeritud piisava detailsusega, et võimaldada tööde hankimist. Eelhindang kavandatava tegevuse keskkonnamõju olulisuse osas peab olema koostatud vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanähtimissüsteemi seaduses (KeHJS) toodud nõuetele.

Tööala asukoht: Saare maakond, Väikese väina hoiuala.

55001:001:0644; 55001:001:0645; 55001:001:0646; 55001:006:0013; 55001:006:0053; 55001:006:0058; 55001:006:0364.

2. UURIDA

- 2.1. Mõõdistada ajalooline Tohlu voolusäng ja seda ümbritsev maa-ala kuni 200 m kauguseni voolusängi teljest varem puhastatud lõik (VEE1700015) lõunatipust kinnistul katastritunnusega 55001:006:0279 (Kopli) kuni 75 Tumala-Orissaare-Väikese väina tee L1 all asuva truubini kinnitu Kuressaare metskond 826 lõunapiiril.
- 2.2. Voolusängi mõõdistustööde käigus tuleb anda hinnang Tumala Orissaare Väikese väina tee nr 75 all oleva truubi läbilaskevõimele ja kõrgusele. Hinnata tuleb teealuse truubi sobivust kalade liikumiseks puhastatud voolusängi tingimustes Tohlu voolusängist Tumala Orissaare Väikese väina tee st lõunasse jäävasse mereossa.
- 2.3. Teostada ehitusgeoloogilised uuringud teostades iga 50 m tagant ajaloolise voolusängi ristprofili mõõtmine, fikseerides erinevate omadustega pinnasekihid, kuni mineraalse pinnaseni e. kunagise merepõhjani.
- 2.4. Modelleerida Maa-ameti LiDAR andmestiku põhjal erinevate merevee tasemete juures merevee valgumist ja püsimist voolusängi ümbritsevatel rannaniitudel. Modelleerimise lähtekohaks valitavad merevee kõrgused (vähemalt kolm) tuleb eelnevalt kooskõlastada RMK-ga.

3. PROJEKTEERIDA

- 3.1. Projekteerida koostöös RMK-ga ajaloolise voolusängi taastamine mahus, mis tagab vaba veeliikumise, mis on vajalik kalastiku ränneteks ning ei kahjusta seejuures välja kujunenud rannikuelupaikade kompleksi ja selle hooldamistingimusi.
- 3.2. Projekteerida ajaloolise voolusängi põhja ja kallaste kindlustamine, et tagada kariloomadele läbipääsu võimalus ilma veekogu kahjustamata.
- 3.3. Projekteerida koostöös RMK-ga voolusängi puhastamisel tekkiva materjali ladustamine töödega seotud kinnistute piires nii, et see ei kahjustaks püsivalt rannaniidu seisundit ja toetaks ala karjatamist.
- 3.4. Modelleerida Maa-ameti LiDAR andmestiku põhjal erinevate merevee tasemete juures merevee valgumise ulatust ja püsimist taastatud voolusängi korral ümbritsevatel rannaniitudel. Modelleerimise lähtekohaks valitavad merevee kõrgused on samad, mis otsustatakse uurimistööde faasis.
- 3.5. Projektdokumentatsioonis kavandatavaid töid kirjeldavad tööliigid, mahud, tööde ajaline järjestus, prognoositav maksumus ja joonised ning nende mõõtkavad peab kooskõlastama RMK-ga.

4. ERITINGIMUSED

- 4.1. Töö teostaja peab korraldama (sh protokollima) vähemalt 3 töökoosolekut projekteerimise ajal. Esimene koosolek tuleb korraldada enne uurimustööde algust, teine uurimustööde tulemuste tutvustamiseks ja lahenduse arutamiseks, kolmas projekteeritud lahenduse arutamiseks. Vajadusel peab olema valmis korraldama täiendavaid töökoosolekuid RMK nõudmisel.
- 4.2. Projekteerija peab korraldama projekti avalikustamise koosoleku, sh tagama kutsete avaldamise kohaliku omavalitsuse ajalehtedes jm meedias 14 päeva enne koosoleku toimumisest ning tagama koosoleku protokollimise. Vajadusel võib RMK nõuda ühe täiendava avaliku arutelu korraldamist.
- 4.3. Projekteerija peab projekteerimisega paralleelselt koostama KeHJS järgse projekteeritud tegevuste mõju eelhinnangu, mis toetab Keskkonnaametit kavandatava tegevuse keskkonnamõjude olulisuse kaalumisel. Sealjuures tuleb kirjeldada kindlasti tegevuse mõju Väikese väina hoiuala kaitse-eesmärkideks olevatele loodusväärtustele. Eelhinnangu koostaja peab olema valmis vajadusel kaasama erialaeksperte (botaanik, ornitoloog, ihtioloog jms).

5. TINGIMUSED TÖÖDE PROJEKTILE

- 5.1. Uurimistööde aruanne esitatakse RMK looduskaitespetsialistile Bert Holmile kooskõlastamiseks.
- 5.2. Enne ametlike kooskõlastuste taotlemist Keskkonnaametilt, Saaremaa vallalt ja teistelt osapooltelt tuleb esitada tööde projekt RMK looduskaitespetsialistile Bert Holmile ülevaatamiseks ja kinnituse
- 5.3. Kooskõlastatud ehitusprojekt peab sisaldama seletuskirja, mis kirjeldab tööde eesmärkide saavutamiseks vajalike töid, tööde läbiviimise tehnoloogiat ja tööde ajalist järjestust. Ehitusprojekt peab sisaldama tabeleid tööde mahtude, tööde eeldatavate maksumuste, kasutatavate materjalide kohta. Kooskõlastuste kohta koostab projekteerija koondi, kus muuhulgas tuleb ära näidata maaomanike täpsustatud kontaktandmed.

6. TÖÖDE PROJEKT ÜLEANDMINE

RMK looduskaitseosakonna looduskaitsetööde juhile kolmes eksemplaris paberkandjal ja digitaalselt, sh projekt tervikuna pdf formaadis ja projekti joonised georefereeritud pdf formaadis, projekteeritud tegevused kihilise pdf formaadis, lisaks töömahtude ja -materjalide tabelid MS Excel formaadis ja projekti kaardifailid Esri shape formaadis, vastavalt lepingus toodud tähtaegadele.

7. KOOSKÕLASTUSED

Projekt kooskõlastada: Keskkonnaamet, kohalik omavalitsus, projektialale jäävate või tegevusest mõjutatud piirnevate kinnistute ning võimalike infrastruktuuride omanikelt, rannaniitude hooldajatelt, vajadusel teistelt seotud ametkondadelt või isikutelt.

8. LÄHTEÜLESANDE KOOSTAS

RMK looduskaitseosakonna looduskaitespetsialist Bert Holm.

9. LÄHTEÜLESANDE LISAD

Lisa 1. Tööala asendiplaan.

Lisa 2. KeA seisukoht

Lisa 3. Saaremaa VV seisukoht

03.02.2023
(kuupäev)

Bert Holm
RMK looduskaitespetsialist

Lisa 1 Asendiplaan

